

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 08.04.1994, sp. zn. 11 To 46/94, ECLI:CZ:VSPH:1994:11.TO.46.1994.1

Číslo: 45/1994

Právní věta: II. Jednání pachatele, který se zmocní cizího motorového vozidla, lze posoudit jako trestný čin krádeže podle 247 odst. 1 tr. zák., a nikoli jako trestný čin neoprávněného užívání cizí věci podle 249 odst. 1 tr. zák., jen když je prokázáno, že tak činil s úmyslem trvale vozidlo užívat nebo jinak s ním naložit způsobem, který by vyloučil obnovení dispozičního práva poškozeného.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 08.04.1994

Spisová značka: 11 To 46/94

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Krádež

Předpisy: 140/1961 Sb. § 47 odst. 1
§ 249 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 45/II

II. Jednání pachatele, který se zmocní cizího motorového vozidla, lze posoudit jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák., a nikoli jako trestný čin neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 1 tr. zák., jen když je prokázáno, že tak činil s úmyslem trvale vozidlo užívat nebo jinak s ním naložit způsobem, který by vyloučil obnovení dispozičního práva poškozeného.

(Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 4. 1994 sp. zn. [11 To 46/94](#))

K odvolání obžalovaného J. Š., mladistvého J. S. a mladistvého J. Š. Vrchní soud v Praze zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 1993 sp. zn. 2 T 49/93 a věc vrátil tomuto soudu, aby ji znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný J. Š. sám uznán vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 4 tr. zák., ve znění účinném do 31. 12. 1993, obžalovaný J. Š., mladistvý J. S. a mladistvý J. Š. společně trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 4 tr. zák. dílem

dokonaným, dílem nedokonaným podle § 8 odst. 1 a § 247 odst. 1 písm. b), odst. 4 tr. zák., ve znění účinném do 31. 12. 1993. Obžalovanému J. Š. byl uložen trest odnětí svobody podle § 247 odst. 4 tr. zák. v trvání pěti roků nepodmíněně, pro jehož výkon byl zařazen do první nápravně výchovné skupiny podle § 39a odst. 2 písm. a) tr. zák. Obžalovaný mladistvý J. S. byl odsouzen podle § 247 odst. 4 a § 79 odst. 1 tr. zák. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců, pro jehož výkon byl zařazen podle § 81 odst. 1 tr. zák. do nápravně výchovného ústavu pro mladistvé. Obžalovaný mladistvý J. Š. byl odsouzen podle § 247 odst. 4 a § 79 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku. Výkon tohoto trestu mu byl podle § 58 odst. 1 písm. a) a § 82 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří roků. O výměře trestů odnětí svobody i způsobu výkonu uložených trestů bylo u všech obžalovaných rozhodnuto podle trestního zákona účinného do 31. 12. 1993.

Podle zjištění Městského soudu v Praze se obžalovaný J. Š. sám dopustil trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 4 tr. zák. tím, že dne 21. 3. 1993 v době od 01.00 do 16.00 hodin v Tanvaldské ulici před domem č. 1151 v Praze 8 odcizil ke škodě majitele M. T. osobní vozidlo zn. Škoda Favorit 136 LS SPZ ADP 82-64, do něhož vnikl násilím, poté vozidlo používal pro svou potřebu, přičemž poškozenému odcizením vozidla způsobit škodu ve výši 129 300 Kč a odcizením věcí z vybavení vozidla škodu ve výši 5 586 Kč. Obžalovaný J. Š., mladistvý J. S. a mladistvý J. Š. se podle napadeného rozsudku dopustili společně trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 4 tr. zák. dílem dokonaného, dílem nedokonaného podle § 8 odst. 1 a § 247 odst. 1 písm. b), odst. 4 tr. zák. následujícím způsobem. Dne 23. 3. 1993 kolem 22.30 hod. v ulici Na Šustce v Praze 8 se pokusili odcizit osobní vozidlo zn. Škoda Forman 135 L SPZ AEC 30-75, za tím účelem se snažili vylomit zámek pátých dveří vozidla, podle něhož by zhotovili náhradní klíč, přičemž při tomto jednání byli vyrušeni majitelem vozidla M. K., z místa činu uprchli a na vozidle, jehož hodnota činila 188 300 Kč, způsobili škodu ve výši 793 Kč. V přesně nezjištěné době od 24. 3. do 25. 3. 1993 v nočních hodinách v Paláskově ulici v Praze 8 nejprve odcizili zámek vozidla Škoda Forman 135 LS SPZ ADZ 95-57, poté zhotovili náhradní klíč, s jehož pomocí do vozidla vnikli, s vozidlem odjeli a nadále je užívali pro své soukromé jízdy, čímž poškozené organizaci SOK FHL ČSFR způsobili škodu ve výši 173 600 Kč a dále škodu ve výši 6384 Kč odcizením věcí z vybavy vozidla. Dále v nočních hodinách z 26. 3. na 27. 3. 1993 v Černého ulici v Praze 8 násilím odcizili zámek z kufru vozidla zn. Renault 19 SPZ Francouzské republiky 1388 TD-21, podle něhož zhotovili náhradní klíč v úmyslu zmocnit se vozidla, přičemž tímto klíčem se jim vozidlo otevřít nepodařilo, avšak poškozenému Regionálnímu zastupitelství Burgundská způsobili škodu ve výši 5 929 Kč, když hodnota vozidla činila 283 700 Kč.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání všichni obžalovaní.

Obžalovaný J. Š. namítl nesprávné hodnocení důkazů Městským soudem v Praze, který neuvěřil jeho obhajobě, nesprávně zhodnotil provedené důkazy a použil i nesprávnou právní kvalifikaci. Závěrem navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Obžalovaný mladistvý J. Š. se ve svém odvolání domáhal užití právní kvalifikace při posouzení jeho trestné činnosti záležící ve zmocnění se motorových vozidel podle § 249 odst. 1 tr. zák. V odvolání též poukázal na zák. č. 290/1993 Sb., kterým došlo k novele trestního zákona, a navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a aby bylo postupováno nadále podle ustanovení tohoto zákona.

Obžalovaný mladistvý J. Š. nesouhlasil s postupem Městského soudu v Praze, který k důkazu použil jeho výpověď z přípravného řízení, učiněnou v době, kdy mu nebyl ustanoven obhájce. Navrhl uznat vinu pouze pokusem vloupání do vozidla v Praze 8, Na Šustce a použít právní kvalifikaci podle § 249 odst. 1 tr. zák. a u ostatních výroků rozsudku navrhl jejich vypuštění.

Vrchní soud přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků rozsudku,

proti nimž mohli obžalovaní podat odvolání, i správnost postupu řízení, které předcházelo rozsudku, a přihlížeje přitom i k vadám, které nebyly odvoláními vytýkány, dospěl k následujícím závěrům.

Především z odůvodnění napadeného rozsudku Vrchní soud zjistil, že Městský soud v Praze opřel své závěry o vině obžalovaných o důkazy, které pak i sám hodnotil jako důkazy provedené vadně, a o úkony, které nemají povahu důkazů ve smyslu trestního řádu.

Pokud jde o důkazy provedené vadně, Městský soud vycházel při svých skutkových zjištěních z výpovědi obžalovaného mladistvého J. Š., kterou učinil dne 28. 3. 1993 bez přítomnosti obhájce. Obžalovaný je stíhán jako mladistvý a v takovém případě podle § 36 odst. 1 písm. c) tr. ř. musí mít v trestním řízení obhájce. Ze spisu vyplývá, že mladistvému J. Š. byl obhájce ustanoven až dne 19. 4. 1993. Na straně 9 napadeného rozsudku Městský soud hodnotí takto provedený důkaz za důkaz nepřímý.

Městský soud tedy postupoval nesprávně, pokud vzhledem k procesní vadě, kterou je tento důkaz zatížen, jej hodnotil jako důkaz nepřímý. Otázka, zda důkaz je přímý či nepřímý, spočívá v tom, v jakém vztahu je daný důkaz k prokazované skutečnosti, nikoli tedy v tom, zda a jakou vadou je zatížen.

Pokud byl obžalovaný mladistvý J. Š. vyslechnut za okolností, kdy mu nebyl ustanoven obhájce, ačkoli šlo o případ nutné obhajoby a jeho výslech neměl povahu neodkladného úkonu, je nutno uzavřít, že jde o tak podstatnou procesní vadu, že je vyloučeno, aby výslech obžalovaného mladistvého mohl být jako důkaz vůbec použit.

Městský soud jako důkaz hodnotil i záznamy policie o úkonech učiněných podle § 158 odst. 3 tr. ř., které v hlavním líčení provedl podle § 213 tr. ř. Tento postup byl vyloučen i v době, kdy rozhodoval Městský soud, tedy v době před účinností zák. č. 292/1993 Sb. Podle § 158 odst. 4 tr. ř., ve znění citovaného zákona, úřední záznam o vysvětlení ve smyslu § 158 odst. 3 tr. ř. nelze v řízení před soudem použít jako důkaz. Takový záznam může soudu sloužit jen k posouzení otázky, zda sám takový důkaz provede postupem podle příslušných ustanovení trestního řádu.

Z výše uvedeného je zřejmé, že napadený rozsudek je zatížen vadami, pro které nemůže obstát. Soud musí hodnotit pouze důkazy, které byly provedeny v souladu s trestním řádem, a svá skutková zjištění opřít pouze o úkony, které mají povahu důkazů ve smyslu trestního řádu.

Z napadeného rozsudku rovněž nelze zjistit, jaký skutkový závěr Městský soud v Praze učinil ohledně otázky, co bylo úmyslem obžalovaných při zmocnění se motorových vozidel. V popise útoku ve výroku rozsudku pod body 1 a 2/b uvedl Městský soud, že obžalovaní užívali vozidla pro svou potřebu. Zjištění Městského soudu jsou nejasná v otázce, zda jednání obžalovaných směřovalo jen k přechodnému užívání vozidel. Pokud by Městský soud dospěl k tomuto závěru, musel kvalifikovat protiprávní jednání obžalovaných pouze jako trestný čin neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 1 tr. zák. Jen v případě, že by bylo zjištěno, že úmyslem obžalovaných byla trvalá dispozice s osobními vozidly nebo taková dispozice, která by vylučovala obnovení dispozičního práva poškozených, mohl by Městský soud kvalifikovat toto jednání jako trestný čin krádeže podle § 247 tr. zák.

Dále se Vrchní soud zabýval nedostatky v ostatních výrocích napadeného rozsudku.